

HURRIYAT

Mustaqil gazeta

201
A
Alisher Navoiy
nomidagi
O'zbekiston MK

2019-yil 17-aprel, chorshanba ★ № 5 (1119)

★ 1996-yil dekabrda chiqqan boshlagan

★ Elektron manzil: info@uzhurriyat.uz ★ www.uzhurriyat.uz

“ТАНКИД ХЕЧ КИМГА ХАМ ЁҚМАЙДИ. АММО...”

“Hurriyat” muxбири Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎЗА бош директори Абдусайд КҶЧИМОВ билан ташкилот фаолияти, бугунги ўзбек матбуотидаги ўзгаришлар, журналист масъулияти, жамиятимиздаги улкан янгиланишлар билан бир қаторда мавжуд муаммолар хусусида суҳбатлашди.

⇒ 4-бет

НАВОИЙ – ТАДБИРКОРЛАР ЮРТИ

— Ҳозир шаҳарда бош режа асосида қурилиш ишлари бошлаб юборилган, — дейди Навоий вилояти ҳокими Қобул Турсунов. — Шаҳарнинг умумий ҳудуди 0,58 квадрат километр-ни ташкил этади. Президентимизнинг топшириқларига асосан Ҳозгоннинг иқлим шароитидан келиб чиқиб, гужум, чилонжий-да экишни аллақачон бошлаб юбордик...

⇒ 5-бет

ВАФОНИНГ УЗУН ЙЎЛИ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ўзбекистон санъат арбоби, сермазун, юксак ғоявий мавзудаги романлар, шеър ва достонлар, мафтункор мусикий драмалар ва ўткир комедиялар, ажойиб публицистик асарлар муаллифи, жаҳон классикасининг кўплаб дурдоналарини ўзбек тилига ўғирган атоқли таржимон Ҳамид Фулом таваллудининг 100 йиллиги нишонланади.

⇒ 6-бет

► Сийосат

Ўзбекистон — Қозоғистон муносабатларидаги янги, тарихий сана

Хабарингиз бор, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев 14-15 апрел кунлари давлат таширифи билан мамлакатимизда бўлди.

Ўзбекистон мустақилликнинг илк кунларидан Марказий Осиё мамлакатлари, жумладан, Қозоғистон билан ўзаро ишонч ва яхши қўшничиликка асосланган муносабатларни ривожлантириш йўлидан борди. Халқларимиз нафақат яқин қўшни, балки қардош сифатида кўп қиррали ҳамкорликнинг барча масалалари бўйича азалдан бир-бирларини тушуниб, қўллаб-қувватлаб келган. Утган йиллар давомида бу алоқалар

янада мустаҳкамланди, мамлакатларимиз яхши қўшни ва ўзаро манфаатли ҳамкор сифатида тараққиёт йўлидан елкама-елка бормоқда. Давлатларимиз ўртасида стратегик шерикликни мустаҳкамлашда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистоннинг Биринчи Президенти — Элбоши Нурсултон Назарбаевнинг ҳиссаси бекиёс.

2

Т. Мамадаминов (ЎЗА) фотоси.

Буюк дашт: тарих ва маданият

Ўзбекистон давлат санъат музейида ўтказилаётган мазкур кўргазманинг асосий мақсади санъат ва маданият ихлосмандларини Қозоғистоннинг бой тарихи ва маданий мероси билан таништиришдан иборат. Унда Қозоғистон Республикаси рамзи ҳисобланган “Олтин одам” ҳайкали намойишга қўйилди.

1960 йилларнинг охири 1970 йилларнинг бошида Олмаота шаҳри атрофида археологик қазилиш ишлари олиб борилган. Иссиқ кўрғонда тадқиқот олиб бораётган Кемал Акишев томонидан Сақлар шоҳи “Олтин одам” қолдиқлари топилди. Бу топилма ўз навбатида Қозоғистон рамзи-

Ўзбекистонда Қозоғистон йилининг тантанали очилишига бағишланган кўргазма шундай номланди.

га айланди. Ноёб топилма “Қозоқ Тутанхамони” деб атала бошланди ҳамда асрнинг йирик кашфиёти деб тан олинди. “Олтин одам” кўргазмаси бугунги кунда Россия, Хитой, Польша, Беларусь, Озарбойжон, Жанубий Корея каби мамлакатларда намойиш этилган. Бу мамла-

катларда бўлиб ўтган кўргазмаларга бир миллиондан ортиқ томошабин ташриф буюрган. 2020 йил охиригача кўргазма дунёнинг 20 мамлакатида намойишга қўйилиши режалаштирилган.

Шунингдек, кўргазмада Таксай (Ғарбий Қозоғистон вилояти), Талди-2 (Қарағанда вилояти) ва Берел (Шарқий Қозоғистон вилояти) сақлар кўргонидан топилган археологик топилмалар ҳам намойиш этиляпти. Кўргазмада Қозоғистон Республикаси Миллий музейи коллекциясидан жами 106 экспонат экспозицияга қўйилган.

► Долзарб мавзу

Русланбек ДАВЛЕТОВ:

Одамлар биздан рози бўлиши учун ҳаракат қиляпмиз

Ҳар бир инсон тинч-осойишта жамиятда, қонунлар орқали тартиб ўрнатилган давлатда, тўкин ҳаётда яшашни истади.

Шўкрки, тинчлик-осойишталикка эришганмиз, аҳолининг турмуш даражаси яхшиланиб бормоқда. Фуқаролик жамиятини барпо этишни мақсад қилган мамлакатимизда кишилар ўз ҳуқуқ ва бурчларини қанчалик англаб етди? Фуқароларнинг қонунга муносабати, ишончи қай даражада?

Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Русланбек ДАВЛЕТОВ билан суҳбатимиз шу мавзуда бўлди.

3

► Уюшма фаолиятдан

Собиқ ўқувчининг ҳиммати

Уюшманинг Сирдарё вилоят бўлими раиси Бойжигит Абдуллаев ўзи таҳсил олган Сирдарё туманидаги 2-ўрта умумий таълим мактабига ўнлаб китоблар совға қилди. Ўқитувчи ва ўқувчилар иштирок

этган тадбирда китоб мутолааси ёшларнинг юксак салоҳиятли инсонлар бўлиб камол топишида, тафаккури ва дунёқарашининг шаклланишида муҳим аҳамият касб этиши алоҳида таъкидланди.

Солиқчилар билан ҳамкорлик

Навоий вилоят давлат солиқ бошқармаси ҳамда Уюшманинг Навоий вилоят бўлими ҳамкорлигида Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатида амалга оширилаётган муҳим ўзгаришларни оммага етказиш масалаларига бағишланган матбуот анжумани ташкил этилди.

2019 йил солиқ сиёсати концепцияси билан солиқ қонунчилигига киритилган ўзгаришларга мувофиқ, вилоятда 1200 корхонанинг қўшимча қиймат солиғини тўлаш тартибига ўтиши, 161 яқка тадбиркор умумбелгиланган солиқлар тўловчиси, шунингдек, жорий йил бошидан 1200 кўчмас мулк ижара шартномалари солиқ органларида ҳисобга олинаётгани қайд этилди.

— Мақсад қўшимча қиймат солиғи кичик биз-

несга ҳам жорий этилиши натижасида нарх-наво ошиб кетишининг олдини олиш, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришга бўлган ҳар бир жараёнда яратилаётган қўшимча қиймат солиқни жорий этиш орқали нархни тўғри шакллантириш, унинг асосийси ошиб кетмаслигини таъминлашдан иборат, — дейди Навоий вилоят давлат солиқ бошқармаси бошлиғи А.Бозоров. — Айни вазифаларни амалга оширишда оммавий ахборот воситаларининг ҳамкорлиги жуда зарур. Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси вилоят бўлими билан бу борада йўлга қўйилган ҳамкорлигимиз ўзининг ижобий самараларини бераётганидан жуда хурсандмиз.

Жобир ХҲАЖАКУЛОВ.

► Хайрли ташаббус

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев шу йил 19 март кунини ёшларга эътиборни кучайтириш, уларни маданият, санъат, жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш, уларда ахборот технологияларидан фойдаланиш кўникмаларини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб қилиш, хотин-қизлар бандлигини ошириш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича бешта муҳим ташаббусни илгари сурган эди.

Эзгу ишлар кўлами кенгаймоқда

Мазкур ташаббусларни амалиётга татбиқ қилишга қаратилган ишлар юрти-мизнинг барча туман ва шаҳарларида бошлаб юборилди. Жумладан, Тошкент вилояти Бўка туманида ҳашар, маданий-маърифий тадбирлар, китоб ярмаркаси ва спорт мусобақалари ўтказилди.

Ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш учун маданий тадбирлар, компьютер саводхонлиги ва интернет марказлари, спорт тўғрисида, китоб дўконлари, “Book safe”лар ташкил этиш, кутубхоналар фондини янгиллаш, уй бекаларини тикув цехларига жалб қилиш каби вазифаларни сифатли амалга ошириш, бу борадаги

концепция ва таклиф этилаётган лойиҳаларни амалиётда самарали қўллаш мақсадида Бўка тумани тажриба-синов майдони сифатида танлаб олинди. Айни пайтда бу ерда изчил ишлар олиб борилмоқда.

Шу мақсадда туманда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар кўлами ва молиялаштириш манбалари аниқланиб, Бўстон, Ровот, Чавлисой ва Янгиқўрғон маҳаллаларида амалий ишлар қизғин кечмоқда.

Аввал, ёшлар билан ишлаш борасидаги мавжуд камчиликлар аниқланди. “Бола-нинг бўш вақти — иллатнинг иш вақти”, деб бежиз айтилмаган. Президентимизнинг ташаббусларини тизимли ва самарали амалга оширишда барча бир ёқадан бош чиқариб, ҳаракат қилишга киришди. Йигит-қизларнинг

«Бўстон» маданият уйи биноси, 160 ўринли томоша залини таъмирлаш юмушлари олиб бориляпти. Маданият уйининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида ўндан ортиқ мусиқа асбоблари келтирилди. Ўз фаолиятини йигирма йил бурун тўхтатган кутубхона таъмирланди, ҳудуддаги истироҳат боғига янги аттракционлар ўрнатилди.

Бўстон маҳалласида 3,3 мингдан зиёд аҳоли, жумладан, мингга яқин меҳнатга лаёқатли хотин-қиз истиқомат қилади. Айни пайтда 200 нафар хотин-қиз Бўстон қишлоқ

китоб ўқишга, спортга, санъатга бўлган қизиқишини қўллаб-қувватлаш, уларга етарли шарт-шароит яратиш бериш бу борадаги муҳим амаллардандир.

Шу мақсадда Бўстон маҳалласи ҳудудидан жойлашган

хўжалиги касб-хунар коллежидан тикувчиликдан сабоқ олмоқда. Шуларни назарда тутсақ, қишлоқда ташкил этилаётган 200 ўринли янги тикув цехи аҳоли, айниқса, хотин-қизлар бандлигини таъминлашда муҳим аҳа-ми

Ғани СОДИҚОВ.

Ўзбекистон — Қозоғистон муносабатларидаги янги, тарихий сана

1 Кўксарой қароргоҳида 15 апрель куні Қозоғистон Республикаси Президенти расмий кутиб олиш маросими бўлди. Шавкат Мирзиёев ва Қосим-Жомарт Тоқаев тор доирада учрашув ўтказди.

Сизнинг Қозоғистон Республикаси Президенти сифатида Ўзбекистонга илк давлат ташифи билан келганингизни жуда юксак қадрлаймиз. Биз буни икки томонлама стратегик шериклик муносабатларининг яна бир асоси, деб биламиз. Қозоғистон бизнинг яқин қўшнимиз, ишончли ҳамкоримиз ва қалин шеригимиздир. Биз ҳеч қачон бир-биримиздан ажралмаймиз, деди Шавкат Мирзиёев.

Халқларимизнинг тарихи, дини, тили бир, ўхшаш маданий қадриятларга эга. Сиз, ҳурматли Шавкат Миромонович ва Қозоғистоннинг Биринчи Президенти Нурсултон Назарбоев давлатлараро муносабатларни юқори босқинга олиб чиқдингиз. Бу суръатни сақлаб қолишни ўзининг асосий вазифа деб биламан. Қозоғистонда қардош Ўзбекистон билан алоқаларга талаб жуда катта, деди Қосим-Жомарт Тоқаев.

Бугунги кунда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар барча соҳаларда изчил тараққий этмоқда. 1998 йилда имзоланган Ўзбекистон Республикаси билан Қозоғистон Республикаси ўртасида Абдий дўстлик тўғрисидаги шартнома, 2013 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси билан Қозоғистон Республикаси ўртасида Стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома ўзаро ҳамкорликка мустаҳкам асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Олий даражадаги музокаралар чоғида давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Қозоғистон ҳамкорлигининг истиқболли йўналишлари, шунингдек, томонларни қизиқтирган минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалаларни муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон ва Қозоғистон расмий делегациялари иштирокидаги кенгайтирилган музокарада мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий, инвестициявий ҳамкорликни янада ривожлантириш, транспорт-коммуникация, маданий-гуманитар ва бошқа соҳалардаги алоқаларни мустаҳкамлаш масалаларига эътибор қаратилди.

Қозоғистон Ўзбекистоннинг энг муҳим савдо-иқтисодий шерикларидандир. Кейинги йилларда иқтисодиётнинг етакчи соҳа ва тармоқларида жадаллашган алоқалар туфайли ўзаро савдо ҳажми 2018 йилда

қарийб 50 фоиз ўсиб, 3 миллиард доллардан ошди. Томонлар яқин йилларда бу кўрсаткични 5 миллиард долларга етказишга интилишини тасдиқлади.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Қозоғистон давлат чегарасини демаркация қилиш, шунингдек, ўтказиш пунктларининг самарали фаолиятини таъминлаш жараёни муваффақиятли давом этаётгани, бу икки мамлакат чегарадош ҳудудлари аҳолисининг турмуш шароитини салмоқли даражада яхшилаш, трансчегаравий иқтисодий алоқалар ва гуманитар алмашинувларни жонлантириш, фуқароларнинг ўзаро таширларини фаоллаштиришга хизмат қилаётганини мамнуният билан қайд этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Қўшма баёнотни имзоладилар.

Икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг турли соҳаларига оид ўнга яқин ҳужжат имзоланди. Солиқ резидентлигини тасдиқловчи расмий ҳужжатларни тан олиш тартиби, Ўзбекистон ва Қозоғистонда фаолият юритаётган икки мамлакат фуқароларининг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ноқонуний миграцияга қарши курашиш тўғрисида битимлар, "Марказий Осиё" савдо-иқтисодий ҳамкорлик марказини ташкил этиш тўғрисида меморандум ва бошқа соҳаларга оид қилишувлар шулар жумласидандир.

Шунингдек, Ташқи ишлар вазирликлари ўртасида 2019-2020 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик да-

стури, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита билан Қозоғистон Республикаси Ахборот ва ижтимоий ривожланиш вазирлиги ўртасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикасининг Биринчи Президенти Нурсултон Назарбоев 2017 йилда олий даражадаги мулоқотлар сўнггида 2018 йилда Қозоғистонда Ўзбекистон йили ва 2019 йилда Ўзбекистонда Қозоғистон йилини ўтказишга қелишиб олган эди.

Бу халқларимиз ўртасидаги ҳамкорлик тарихида нобъ воқеа сифатида қардошлик муносабатларини янги босқинга олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

"Ўзбекистон" халқаро анжуманлар саройида 15 апрель куні Ўзбекистонда Қозоғистон йилининг расмий очилиш маросими бўлди.

Президент Шавкат Мирзиёев ва Президент Қосим-Жомарт Тоқаев нутқ сўзладилар. Давлат раҳбарлари Қозоғистонда Ўзбекистон йили доирасида фаоллашган маданий-гуманитар алоқалар халқларимизни янада яқинлаштирганини таъкидладилар. Мазкур йирик тадбир халқларимиз ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаб, азалий дўстликни улуғлашдек муштарак мақсадларга эришишда муҳим ўрин тутшини қайд этдилар.

Бугунги кун ўзбек-қозоқ муносабатларида янги, тарихий сана сифатида халқларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларини ривожлантириш учун мустаҳкам за-

мин яратади, деб ишонаман, деди Шавкат Мирзиёев.

Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Ўзбекистонда Қозоғистон йили доирасида ўтказиладиган тадбирлар қардош халқларимиз маданий алоқаларини янада мустаҳкамлашни қайд этди.

Ўзбекистон Республикасида Қозоғистон йили очик, деб эълон қилинди.

Қозоғистонда 2018 йилда кенг нишонланган Ўзбекистон йили доирасида иқтисод, туризм ва маданий-гуманитар соҳаларда кўплаб тадбирлар, маърифий учрашувлар, турли фестивал ва ижодий кечалар ўтказилди. Икки мамлакат санъат намоёндаларининг ўзаро таширларини амалга оширилди. Ўзбек Миллий академик драма театри, Навоий вилоти ижодий жамоаларининг гастроль сафарлари қўшни Қозоғистон вилотларида катта қизиқиш билан қарши олинди.

Бугунги кунда мамлакатларимиз олий таълим тизимида ҳамкорликка оид 50 дан зиёд битим ва қелишувлар амал қилади. Мамлакатимиздаги 400 га яқин мактабда қозоқ тили ўқитилади, олий таълим муассасаларида қозоқ тили, математика, физика ва бошқа фанлар бўйича педагог кадрлар тайёрланади. Чимкент шаҳрида 2018 йилнинг май ойида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитаси ва Қозоғистон халқ ассамблеяси ўртасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланди. Бу икки мамлакат ҳудудидида ўзбек ва қозоқ тилларини ўрганишдаги ҳамкорликни амалий мазмун билан бойитиш имконини берди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 13 мартда «Буюк қозоқ шоири ва мутафаккири Абай Қўноқов ижодий меросини кенг ўрганиш ва тарғиб қилиш тўғрисида» қарори қабул қилинди. Шунинг баробарида Қозоғистонда сўз мулкисини султони Алишер Навоий таваллудининг 577 йиллиги катта тантана қилинди.

Ўртимизда яқинда ўтказилган Халқаро бахшичилик санъати фестивалида қозоғистонлик Улжан Байбусинова Гран-прига сазовор бўлгани ҳам қувонарли ҳолдир.

Мамлакатимизда Қозоғистон йилига катта тайёргарлик қўрилди. Унинг доирасидаги тадбирлар санъат, фан, таълим ва тадбиркорлик соҳалари вакилларига ўзаро манфаатли алоқаларни йўлга қўйиш, билим ва тажриба алмашиш учун янги уфқлар очади.

Маросим катта концерт дастури билан давом этди.

Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Мустақиллик майдонида ташир буюриб, ҳурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу ниятларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументига гул қўйди.

ОАВ материаллари асосида тайёрланди.

Ўқув-семинар

Бугунги кунда давлат ташкилотларининг расмий веб сайтлари орқали соҳага оид янгиликларни олиш, тарқатиш ва улардан фойдаланиш имкониятига эгамиз. Ахборот хизматлари фаолияти тобора ривожланиб бораётган бўлса-да, соҳага оид камчиликлар ҳам кўзга ташланмоқда.

Ахборот хизматларининг фаолияти қониқарлими?

Бу айрим давлат идораларининг ахборот хизматлари талаблар даражасида иш юритмаётгани билан боғлиқ. Соҳада юз бераётган янгиликлар, ўтказиладиган тадбирларга оид материаллар, қабул қилинган ҳужжатлар ўз вақтида сайтларга қўйилмайдиганлиги билан бе-восита мулоқот яхши йўлга қўйилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан давлат ва ҳужжат босқарувчи органлари ахборот хизматлари фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган ўқув-семинарда шулар ҳақида сўз юритилди. Ахборот хизматлари фаолиятининг назарий ва амалий жиҳатлари таҳлил қилинди.

Тадбирда мазкур агентлик директорининг биринчи ўринбосари Авазбек Хожиметовнинг маълум қилишича, кўпчилик давлат идораларининг ахборот хизматлари талаблар даражасида ишламайди. Холбуки, ягона ахборот сиёсатини юритиш, ахборот хуружларига муносиб ва ҳолис жавоб қайтариш жуда муҳим масалалардандир.

Мисол учун, хорижий нашрлардан берида пойтахт Тошкентда 30 мингдан ортиқ уй ноқонуний бузилаётгани ҳақидаги асосиз маълумот эълон қилинди.

Уни миллиондан ортиқ интернет фойдаланувчиси қўрган. Бу уйдирмани рад этувчи жавоб эса икки кундан кейингина эълон қилинди.

Давлат ташкилотларининг расмий саҳифаларида ҳам муаммолар етарли. 159 давлат ташкилоти, 119 идоранинг (74 фоиз) расмий веб-сайтида хабарлар мунтазам тўлдириб борилади. Бироқ қирқта ташкилот сайтида янгиликлар вақтида янгилашмайди, яъни ҳафтадига камида битта маълумот жойланмайди. Агентлик томонидан бу борада тегишли чоралар қўрилмоқда, тушунтириш ишлари олиб боришмоқда, тақдирномалар киритилмоқда.

Баъзи давлат идоралари веб-сайтларида менталитетимизга ёт ҳавола ва гиперҳаволалар жойлаштирилган. Уларнинг айримлари, ҳатто порнография характерда. Назоратсиз қолдирилган форумларда фойдаланувчилар истаган маълумотларини жойлаштиришмоқдалар. 178 давлат идораси, 81 ташкилотнинг расмий телеграм канали йўқ. Мавжудларининг ҳам фаолияти қониқарли эмас.

Тадбирда етакчи мутахассислар томонидан ахборот хизматлари фаолияти ва жамоатчилик билан муносабатларга оид ўқув-машғулотлари ўтказилди.

Феруза БЕРДИЕВА.

Таълим

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштиришга оид фармонининг 12 бандида давлат органлари ва ташкилотларида ходимларнинг ҳуқуқий билимини оширишга қаратилган бепул ҳуқуқий маслаҳат курсларини ташкил этиш дастурларини ишлаб чиқиш вазифаси белгиланган.

Инсон ҳуқуқлари ва мажбурий меҳнат

Мазкур вазифанинг ижросини таъминлаш мақсадида Адлия вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган дастурга биноан Ўзбекистон Республикаси Мақбада таълим вазирлиги тизимидаги муассасалар ходимлари учун ҳуқуқий маслаҳат дарслари ташкил этилди.

Тадбирда инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ қонун ҳужжатларининг моҳияти, соҳа ходимларининг меҳнатга доир ҳуқуқлари бузилишининг олдини олиш чоралари ҳақида сўз юритилди. Жумладан, мажбурий меҳнат учун жавобгарлик, ходимнинг ва иш берувчининг ҳуқуқи, мажбуриятлари, меҳнат шартномасини тузиш, ўзгартириш ва бекор қилиш, меҳнат интизоми, тарафларнинг жавобгарлиги, меҳнат низоми ва уларни ҳал қилиш тартиби, муҳофазаси, тебибий қўриқ ва бошқа масалалар юзасидан иштирокчиларга ба-тафсил маълумот берилди.

— Бош қомусимизда инсоннинг ижтимоий ҳуқуқларига катта эътибор қаратилган, — дейди Юристар малакасини ошириш маркази катта ўқитувчиси Шахноза Ғанибаева. — Айниқса, меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли

меҳнат шартноларидида иш-ишсизликдан ҳимоя-ланиш, дам олиш, ижтимоий таъминот олиш каби ҳуқуқлар алоҳида эътироф этилган. Мажбурий меҳнат бу бирон-бир жазони қўлаш билан таҳдид қилиш орқали иш бажаришга маж-бурлашдир. Яъни ҳеч қим шахсни ишдан бўшатиб юбораман, ойлигини ка-майтираман, лавозимини пасайтираман деган таҳ-дидлар билан мажбурий меҳнатга жалб қилишга ҳақли эмас. Меҳнатга маъ-мурий тарзда мажбурлаш, энг кам иш ҳақининг уч бараварига кам даражада жазима солишга сабаб бўлади.

Тадбирда жисмоний ва юридик шахсларнинг му-рожаатлари билан ишлашга оид қонунчилик, му-рожаатларнинг турлари, шакллари ва уларга қўйиладиган талаблар, уларни қўриб чи-қиш тартиби ва муддатлари юзасидан давлат органлари-нинг ҳуқуқ ва мажбуриятла-ри тўғрисида ҳам сўз юри-тилди.

Наргиза БОБОМУРОВА,
"Нур" мухбири.
Шолазиз ШОХИДОВ
фотоси.

Фармон ва ижро

Мамлакатимизда кўп йиллик орзулар ушалиб, мусулмончилик фарзларини тўла-тўқис адо этишга кенг йўللار очилди. Диний ва дунёвий таълим берадиган таълим ва тарғибот даргоҳлари фаолиятида катта ўзгаришлар бўлди. Бугун дунёда рўй бераётган воқеа-ҳодисалар, ижтимоий-сиёсий вазиятнинг таҳлили ушбу соҳада ҳам жиддий ислохотлар зарурлигини тақозо қилмоқда.

“Зиё” дан умид катта

Давлатимиз раҳбарининг ўтган йили 16 апрелда қабул қилинган “Диний-маърифий соҳа фаолиятини тубдан та-комиллаштириш чора-тад-бирлари тўғрисида”ги фар-мони бу борада дастурий-амал бўлмоқда. Фармонда Ўзбекистон халқаро ислом академияси ҳузуридаги “Зиё” медиа маркази иш-ини самарали ташкил этиш бўйича ҳам долзарб вази-фалар белгиланган эди. Ушбу марказ эндиликда кенг қамровда иш олиб бормоқда. Муассаса шакли-даги асосий мазкур медиа тузилма бугун ислом дин-ининг асл инсонпарварлик моҳиятини, аждодларимиз-нинг ислом ва жаҳон цивили-зациясига қўшган ҳисса-си — бой меросини тарғиб қилиш, диний-маърифий

ҳаётдаги янгиликларни жа-моатчиликка етказишни мақсад қилган.

— Мамлакатимизда жадал-лик билан амалга оширила-ётган диний-маърифий соҳа-даги ислохотлар ва бунёдкор-лик ишлари билан аҳолини яқиндан таништириш, ёш-ларни ватанпарварлик руҳи-да тарбиялашга қаратилган чукур фалсафий ва ибратга йўғрилган илмий-оммабоп ва бадийи кўрсатувлар тай-ёрлаш бугуннинг муҳим та-лабларидандир, — деди қайта ташкил этилган “Зиё” медиа марказининг тақди-мотида Ўзбекистон халқаро ислом академияси ректори, профессор Шухрат Ёвқочев. — Ҳозирги глобаллашув да-врида инсоният ҳаётига хавф солаётган муаммолар ҳамда оилавий, одоб-ахлоқ ва ёш

авлод тарбиясининг дол-зарб масалаларига оид тоқ-шоулар, соҳа мутахассисла-ри, олимлари, диний идора-лар вакиллари билан дав-ра суҳбатлари, баҳсу муноза-ралар, учрашувлар ташкил этиш ва уларни телерадио-каналлар орқали эфирга уза-тиш кўзда тутилмоқда. Мар-казга юлланган маъсулият залворини шундан ҳам ан-глаш мумкинки, уларга Ўзе-бекистон миллий телерадио-компанияси ходимлари учун назарда тутилган меҳнатга ҳақ ўлаш ва моддий рағ-батлантириш шартлари та-тбиқ қилинади. Бу эса мар-каз имкониятларини янада кенгайтириш, профессио-нал мутахассисларни ишга жалб этиш имконини бе-ради.

Айни пайтда “Зиё” ме-диа марказида мамлакатимизда виждон эркинлиги-ни таъминлаш борасида олиб борилаётган кенг қўламли ишларни ва мил-лий қадриятларни ўзида акс эттирувчи диний-маъ-рифий, илмий-оммабоп ва ижтимоий йўналишларда ўнлаб кўрсатув ва филь-млар тайёрланмоқда.

Вазирлар Маҳкамаси қарорига кўра, медиа мар-казга замонавий телеизи-он ва овоз ёзиш ускунала-ри билан жиҳозланган те-лестудия ҳамда овоз ёзиш студиясини ташкил этиш учун зарур маблағ ажрати-лади. Бундай имконият келгусида юртдошлари-мизни диний-маърифий соҳадаги медиа маҳсулот-ларга бўлган талабини яна-да кенгрок қондиришда муҳим ўрин тутди.

Ўзбекистон Мусулмонлари

Холида АХМАДЖОНОВА.

